

Vergaderjaar 2014–2015

34 050

Benoeming Nationale ombudsman

Nr. 1

BRIEF VAN DE TIJDELIJKE COMMISSIE BENOEMING NATIONALE OMBUDSMAN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 oktober 2014

De tijdelijke commissie Benoeming Nationale ombudsman heeft bijgaande profielschets en advertentietekst voor de nieuw te benoemen Nationale ombudsman opgesteld.

Ter voorbereiding van de profielschets en advertentietekst heeft de commissie een gesprek gevoerd met de Commissie Aanbeveling Nationale ombudsman (CANO). Tevens is met de CANO gesproken over de te volgen procedure en het tijdpad.

Ook is gesproken met enkele vertegenwoordigers van het Bureau Nationale ombudsman.

De commissie verzoekt u de profielschets en de advertentietekst ter goedkeuring aan de Kamer voor te leggen.

De voorzitter van de commissie,
Berndsen-Jansen

De griffier van de commissie,
Van der Leeden

Profiel voor een Nationale ombudsman (m/v)

1. Inhoud van de taak

De Nationale ombudsman – een Hoog College van Staat – heeft op grond van de Algemene wet bestuursrecht (art. 9:18) tot taak te onderzoeken op welke wijze een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens een natuurlijk persoon of een rechtspersoon heeft gedragen. Eenieder heeft het recht zich met een desbetreffende klacht tot de Nationale ombudsman te wenden. De Nationale ombudsman is voorts bevoegd tot het instellen van een onderzoek uit eigen beweging. De bevoegdheid van de Nationale ombudsman omvat: de bestuursorganen op het niveau van de rijksoverheid (met inbegrip van de zelfstandige bestuursorganen), de politie, de waterschappen, de provincies en een groot aantal gemeenten.

Naast de Nationale ombudsman functioneren drie substituut ombudsmannen waaronder de Kinderombudsman.

De Nationale ombudsman is een onafhankelijk instituut dat op grond van art. 9:36 lid 3 Algemene wet bestuursrecht rapporteert aan het betrokken bestuursorgaan alsmede aan de verzoeker en aan degene op wiens gedraging het verzoek betrekking heeft. De Nationale ombudsman rapporteert jaarlijks op grond van art. 16 Wet Nationale ombudsman aan de Tweede Kamer over zijn bevindingen op grond van overwegingen van behoorlijk bestuurlijk handelen en doet aan de hand daarvan aanbevelingen.

Zijn oordeel is onafhankelijk en kan ook ten aanzien van rechtmatig overheidshandelen luiden dat het desondanks niet behoorlijk is.

De Nationale ombudsman draagt verantwoordelijkheid voor een bureau met ruim 170 medewerkers dat onder leiding staat van een directeur.

2. Algemene eisen

- 2.1. Uitgesproken motivatie voor de inhoud van het werk van Nationale ombudsman als voorziening ter bescherming van de belangen van de burger ten opzichte van de overheid in een democratische rechtsstaat.
- 2.2. Grote aantoonbare belangstelling voor de verhouding tussen burger en overheid. Goed inlevingsvermogen in zowel problemen die burgers kunnen ondervinden in hun contacten met de overheid als in de omstandigheden waarin overheden hun werk moeten doen. Doordrongen van de notie dat de verhouding tussen burger en overheid, naast een juridische, ook een sociale dimensie heeft. De Nationale ombudsman moet oog hebben voor meer aspecten dan uitsluitend het juridische aspect.
- 2.3. De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de Nationale ombudsman moeten zijn gewaarborgd; eerder vervulde functies mogen daaraan niet in de weg staan.
- 2.4. Uitstekende kwalificaties en erkende reputatie op juridisch en bestuurskundig gebied strekken tot aanbeveling. Verwacht wordt een veelzijdige beroepservaring op hoog niveau in de juridische sfeer met kennis van bestuurlijke verhoudingen in de verschillende geledingen van het openbaar bestuur. Belangstelling voor de ontwikkeling van het recht en van het bestuursrecht in het bijzonder. Verwacht wordt een brede maatschappelijke ervaring en betrokkenheid met wat, ook op lokaal niveau, leeft.
- 2.5. De Nationale ombudsman moet zich kunnen mengen in maatschappelijke discussies over de relatie tussen overheid en burger in een publieke openbare omgeving, inspireren en met gezag bijdragen aan het publieke debat gevoed door zijn specifieke kennis en ervaring.

- 2.6. Beschikkend over een natuurlijk gezag. Inzicht in de factoren die dit gezag bepalen, waartoe in elk geval de kwaliteit, de effectiviteit en behandelingsnelheid van het werk moeten worden gerekend. Besef van de mogelijkheden en de beperkingen van de rol van de Nationale ombudsman in het bestuurlijke en politieke krachtenveld.
- 2.7. De Nationale ombudsman moet in staat zijn om algemene tekortkomingen in het overheidshandelen ten aanzien van burgers vast te stellen, de oorzaken daarvan te duiden en bij te dragen aan mogelijke oplossingen.

3. Specifieke eisen

- 3.1. Inspirerend, integer, onafhankelijk, onpartijdig, aanspreekbaar en voor burgers toegankelijk.
- 3.2. Op ervaring gebaseerde besluitvaardigheid en productiviteit.
- 3.3. Groot analytisch vermogen; in staat tot het leggen van verbanden. Evenwichtigheid in oordeelsvorming. Vermogen tot overtuigen. Goede oog voor de eis van zorgvuldigheid voor het werk van de Nationale ombudsman. Beschikkend over durf en vasthoudendheid. Bestand tegen hoge werkdruk.
- 3.4. Visie op de rol en functie van de Nationale ombudsman in een toekomstig perspectief; tactisch, pragmatisch en oplossingsgericht.
- 3.5. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor Caribisch Nederland een specifiek oog voor de eigenheid van de cultuur in Caribisch Nederland.
- 3.6. Vermogen en bereidheid om met eerbiediging van de af te spreken taakverdeling, op basis van collegialiteit, samen te werken met de substituut-ombudsman(nen).
- 3.7. Vermogen om de medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman te inspireren, te stimuleren en samen te werken met de onderzoekers.
- 3.8. Vaardigheid in het op anderen overdragen van kennis, ervaring en inzicht. Excellente communicatieve vaardigheden zowel mondeling als schriftelijk. Bekwaam publicist. Vermogen om het werk en het instituut van de Nationale ombudsman op een open, toegankelijke en overtuigende manier te presenteren, ook via de diverse nieuwsmidia.
- 3.9. Vermogen om de belangen van het instituut Nationale ombudsman doeltreffend te behartigen, in contacten met de politiek en het bestuur. Vaardigheid om, op basis van de internationaal verworven positie, actief, initiërend en gezaghebbend deel te nemen aan internationale bijeenkomsten ter bevordering van behoorlijk bestuurlijk handelen van overheden.

Advertentietekst Nationale ombudsman (m/v)

Sinds 1 januari 2014 is de Tweede Kamer der Staten-Generaal op zoek naar een Nationale ombudsman (m/v)

Algemene informatie

De Nationale ombudsman heeft tot taak te onderzoeken op welke wijze een bestuursorgaan zich tegenover een natuurlijke of rechtspersoon heeft gedragen.

De Nationale ombudsman is een onafhankelijk instituut dat op grond van art. 9:36 lid 3 Algemene wet bestuursrecht rapporteert aan het betrokken bestuursorgaan alsmede aan de verzoeker en aan degene op wiens gedraging het verzoek betrekking heeft. De Nationale ombudsman rapporteert jaarlijks op grond van art. 16 Wet Nationale ombudsman aan

de Tweede Kamer over zijn bevindingen op grond van overwegingen van behoorlijk bestuurlijk handelen en doet aan de hand daarvan aanbevelingen.

Zijn oordeel is onafhankelijk en kan ook ten aanzien van rechtmatig overheidshandelen luiden dat het desondanks niet behoorlijk is.

Iedereen heeft het recht zich met een klacht tot de Nationale ombudsman te wenden.

De Nationale ombudsman kan ook uit eigen beweging een onderzoek instellen.

Het taakgebied van de Nationale ombudsman omvat: de bestuursorganen op het niveau van de rijksoverheid (met inbegrip van de zelfstandige bestuursorganen), de politie, de waterschappen, de provincies en een groot aantal gemeenten.

De Nationale ombudsman draagt verantwoordelijkheid voor een bureau met ruim 170 medewerkers dat onder leiding staat van een directeur.

De Tweede Kamer vraagt

- Gebleken aantoonbare belangstelling voor de verhouding tussen burger en overheid. Goed inlevingsvermogen in zowel problemen die burgers kunnen ondervinden in hun contacten met de overheid als in de omstandigheden waarin overheden hun werk moeten doen. De Nationale ombudsman is aanspreekbaar en beseft dat de verhouding tussen burger en overheid, naast een juridische, ook een sociale dimensie heeft.
- Uitstekende kwalificaties en erkende reputatie op juridisch of bestuurskundig gebied strekken tot aanbeveling. Verwacht wordt een veelzijdige beroepservaring op hoog niveau in de bestuurlijk-juridische sfeer met kennis van bestuurlijke verhoudingen in de verschillende geledingen van het openbaar bestuur.
- De Nationale ombudsman moet zich kunnen mengen in maatschappelijke discussies over de relatie tussen overheid en burger in een publieke openbare omgeving, inspireren en met gezag bijdragen aan het publieke debat, gevoed door zijn specifieke kennis en ervaring.
- De Nationale ombudsman moet in staat zijn om algemene tekortkomingen in het overheidshandelen ten aanzien van burgers vast te stellen, de oorzaken daarvan te duiden en bij te dragen aan mogelijke oplossingen.
- De onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de Nationale ombudsman moeten zijn gewaarborgd; eerder vervulde functies mogen daaraan niet in de weg staan.

Procedure

De selectiegesprekken zullen worden gehouden door de Commissie van Aanbeveling Nationale ombudsman (CANO), samengesteld uit de Vice-President van de Raad van State, de President van de Hoge Raad der Nederlanden en de President van de Algemene Rekenkamer.

De benoeming geschiedt door de Tweede Kamer der Staten-Generaal op basis van een aanbeveling van tenminste drie personen, die de leden van de CANO in gezamenlijk overleg opstellen. De aanbeveling van CANO is en blijft vertrouwelijk.

De namen van de kandidaten die door de tijdelijke commissie Benoeming Nationale ombudsman voor benoeming worden voorgedragen worden openbaar gemaakt. Het is ook mogelijk dat één kandidaat voor benoeming wordt voorgedragen.

Termijn en honorering

De benoeming geschiedt voor de duur van 6 jaar (ingevolge artikel 3 Wet Nationale ombudsman ontslaat de Tweede Kamer de ombudsman met ingang van de eerstvolgende maand na die waarin hij/zij de zeventigjarige leeftijd bereikt). De honorering bedraagt € 10.325,86 bruto per maand.

Informatie

Sollicitanten zullen een informatiepakket ontvangen bij de ontvangstbevestiging van hun sollicitatie.

Belangstellenden kunnen telefonisch informatie over de procedure opvragen bij de griffier van de tijdelijke commissie Benoeming Nationale ombudsman, de heer Van der Leeden, telefoon 070-318 2311.

Informatie over de Nationale ombudsman is ook verkrijgbaar via www.nationaleombudsman.nl.

Inlichtingen over de functie kunnen worden ingewonnen bij de voorzitter van de tijdelijke commissie Benoeming Nationale ombudsman van de Tweede Kamer, mevrouw Berndsen-Jansen (telefoon 070-318 2641), de directeur van het Bureau Nationale ombudsman, mevrouw Bekman, of de waarnemend ombudsman, de heer Van Dooren (telefoon 070-356 3653).

Sollicitaties

Een onderzoek naar antecedenten maakt onderdeel uit van de procedure.

Sollicitaties dienen uiterlijk 3 november 2014 in het bezit te zijn van de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Postbus 20018, 2500 EA 's-Gravenhage. Een uitvoerige levensbeschrijving wordt op prijs gesteld.

De brieven aan de Voorzitter dienen op de enveloppe de aanduiding «Nationale ombudsman» te bevatten.